

به شی چوار له رومانی (فهراهادیکی تر)

غه فور سالیج عه بدوؤ

(5)

ئیدی سالار دواى ئه و نامه په هه لات و بهر له وهى بى سه روشوین بى ، ئه م نامه ناته واوهى بو تارد بو .
جاریکیان پیى وت :

— فهراهاد ، که سانی وه کو تو له دلدارى به خته وهر نابن و ههست به تام و له زه تی نا که ن ، چونکی تو دلدارى به جوړه بهنج وتلیاکیک
ده زانی ، ده ته وئى خو تى پی سرکه یت ، چونکی ده روونت له بهر ده م مندا کتیبیکى
کراوه په و دیر به دیر ، وشه به وشه ی ده خوینمه وه ...

ئو ویش وه ک بلی ی ده ویست پتر له سه رى نه رواو هینده ی دیکه برینه کانی نه کولینیتته وه ، هه رکه برینه کانی شی سه ریان هه لدا په وه به
زه حمت قه تماغه ده گرن ، بو په گو تى :

— سالار ، ئه لى ی چی ، ورینه ئه که ی ؟ که ر له کو ی که وتوو وکونه له کو ی دراوه ؟ راسته که ی من خوشه ویستی میننه به جوړه تلیاکیک
ئه زانم ، وه لى ناماده یش نیم به ئاسانی دهست به ردارى کبریا ی خو م بېم ..

سالار قاقا به پیکه نین چوو به پشستا ، تاسه رى نه ته قى به دیوار ژووره که دا له پشته وه بیده نگ نه بوو ، سووکه ئوفیکى له زار هاته ده رى
، دواى ئه وه ی به ناوله پ هیندى پشستى سه رى خو ی هه لکراند ، تا ئازاره که ی سه رى کپ کات ..

فهراهاد یش به بى بایه خى چاوى بریه وه دهست وپه نجه کانی خو ی وله سه ر قه ره وئله که ی به ران بهر پالی لى دایه وه و ، هیندى جار یش چاوى
هه لده برى و دنیا په کی سه ر وپر بیژهانته وه قیزه وه نى له میچی ژوورى به شی ناو خویننه که ده هات بهر چاوى و ته راتینیان ده کرد ، ده یان
وینه ی جیا جیا وپه شی و پر له نه گبه تی ونا ئومیدى وپرز به راوى به په کا ده هاتن و ، تابلویکی سووریا لیان دهنه خشانده . خه م و خه فه ت
وئاواتى په یدر په ی مرو ف ، (به تاییه تی مرو فى کورد) ی تیا سه ره تاتکییان بوو ، له و دیوی وینه کانی وه به لئو به بارى له گه ل هیله کانی
تیشکی چاوى تیکه ل ده بوون ، له په نجه ره ی روژگار یکى ساخته چیه وه ئاوه دیو ده بوون ، له سه ر گه لا نیوه په ژموورده کانی هه وشه ی به شی
ناو خوینى ، وه کو تو ژو گه ردی شوین پیى کاروان وکاروانچه کان دهنیشته وه سه ریان ، به راستى نه یده زانی (سالار) چی بیره که وه ته وه که
وتى :

— ده زانی چیم بیره که وه ته وه ؟ !

هه رچه کی بیره که وتیبته وه هینده به لایه وه گرن گ نه بوو ، هه رکه ئه وه شی وه بیره هاته وه بچیر درکاندنى ، بگره خه نده یه ک وله شی وه ی
سووکه خه میکیش به رلیوانى نه که وت ، (سالار) گو تى :

— تو کابراه کی ئاسنى سارد ده کو تى ، وه کو ئه فه رمووده ییبه ی (کیتس) ی شاعیر به ته ماى ناوى خو ت له سه ر ئا و بنوسى . !

قسه که ی وادیار بوو به لایه وه گرن گ نه بوو ، بى واتایش بوو ، به که م ته ر خه میه وه نیگای بریه تاریکه کاله که ی ناو چیمه نه که له بهر
روشنایی ناوه وه ی ژووره که ، پی ی و ابوو ئه رته شیکی تارما یی وخیوی نه دیتراو له گه لیدا سه ره تاتکی ده که ن ، (هه نار) یش په کیک بوو له و
تارما ییانه و به رووتى و قووتى خو ی پی نیشان ده دات ، به هه ردوو ده ستى جووته مه که خره تونده کانی خو ی ده گوشى وزمانى
تاهه زووی لى ده ردینا و ، به چاوى تی ی ده گه یه نى که تامه زرو ی ده سته زبره کانی جارانى ئه ون ..

(سالار) ئه و تاقه براده ره ی بوو ، که په یوه ندیبه کی نیمچه سو فیا نه ی له گه لدا گریدابوو ، ئه ویش زو رى خو شی به مدا ده هاته وه ، به تاییه تی دلى

به سهر سهختی و بی په روایی و به له سیه که ی ئو ده کرایه وه، ئه میس گه ش دیده یی ئوی له بهر دل و په سهند بوو، گهرچی ژیان و بیرو هوش و فامی به شیوه ره شبینیه ک خوی پیچابوه وه، ئه مه یس چ په یوه ندی و مافی ئه می پیوه نه بوو، وه لی به میراتی و پشستاو پشست و به پرچه له ک بوئی به جیما بوو. زه حمهت بوو خوی لی ئی قوتار کات، تا راده یه کیش دلی پیی خوش بوو، له زور لایه نی بیرکردنه وه و راو بوچوون یه ک ریژه و بوو، هوئی ئو په یوه ندیه نیمچه سوفیانه بوو، (سالار) کوره شاری ده گم نیش له لادی ژیا بوو، فهره ادیش له خانه واده یه کی جووتیار بوو، تووک و کاژی لادی ئی به رنه دابوو، گهرچی زور ده می کیش بوو له شاربوون، به تاییه تی له قه لای شاری که رکوک، له م باره یه شه وه خوی به راست ده زانی، وه لی ئو له بیرو باوه ردا له فهره اد شورشگیتر بوو، بوپه ببوو خاوه نی ئو قه ناعه ته، که سه رچاوه ی شورشگریی و یاخی بوون په یوه ست نیه بو گوند نشینی و شار نشینیه وه، بگره په یوه سته به ناخی مروقی یاخی بوو و به رنه نگار بوونه وه ی زولم و سته م وده ردی سهری و هه ست کردن به قورسایي ئه کی میژوویی به لاو کاره ساته کانیه وه... هه ردو وکیان پیکه وه خویندنی دوا ناوه ندیان ته و او کردو، هه ری ه که و له کولجیک له به غدا و هر گران، فهره اد، له کولجی یاساو سالار یس له کولجی ئه ده بیات و به ربه ره له گه ل روزگاردا هه ره له منالیه وه، به ده م ئو هاو بیرو و هه ست و بوچوونه وه گهره بوون، کاتی خویشی زور جار سالار ده بووه پاریزه ری فهره اد وله گپچهل و به لای منداله شاری رزگاری ده کرد، هه مو هه فته ی جار ی کیش ده هاته لای بو به شی ناو خویی و شه ویکی پر ده مه ته قی ئی هه مه جوړیان به سهر دبرد...

هه رکه فهره اد سهیری ناو چیمه نه که ی کرد، تاریکیه که خه ست ببوو، تارماییه کانیش رهوی بوونه وه، تارماییه که ی (هه نار) یس که و تېبووه ته کیان و سهری خوی هه لگرتبوو، بو دوا جار که فهره اد بریاری دابوو واز له (هه نار) بهینی ده یان پاکانه ی بو هینا بووه، ده یان ناخویشی وهوی بو دوزیه وه، چونکی هه نار ده یه ویست فهره اد ببخواییت و ئه ویش نه دیده توانی وده یووت که ی ئو بو ژن و منال به خپوکردن خو لقاوه، دوا ی ئو بریاره (هه نار) به رگی ره شی پو شی و به ده گم نه ده هاته وه بو کولجی، به لام کاسی پیکی هه لیزارده ی گورانیه کانی (عه بدول حه لیم حافین) ی وه کو یادگاریه ک پی ئی به خشی، گورانیه کانیش هه موویان ده ربری شکستی ئو دلداریه بوو...

ته نانه ت ده رفه تی ئه وه شیان له به ردو ممان نه هیشته وه که به کامی دل وه هه رزه کاری و لاوی خو مان بیهینه سه رو، نایا بترین روژانی ته مه نمان به کار بیهین! چاره نووسمان وا بوو که له خویشی ژیان بی به ش بین، نه منالیمان منالی بوو، نه هه رزه کاریمان هه رزه کاری بوو، نه لاوی شیمان لاوی بوو، ته نانه ت تامی دلداریه کی ئه و تو شمان نه کردوه، له ژیانی خو مدا که س دلی نه داومه ته وه، ته نها بو مه به سستی ئاره زووی خو یان بووه، چیرۆکی دلداریه کانیشمان جوړه سه ره روپی و خو سرکردنیک بوون، دوا ییش چاوه ری ی هیچ سه رکه و تنیک له م بواره دا نا که یین، بگره به لای خراپه یشدا ده شکیته وه وده بیته هه ره سیکی سیکی رووت و قووت. (سالار) وه ک بللی ی ئاگای له قسه که ی ئو نه بوو بیت، یان به جوړیکی ساکارانه قسه که ی شی کرد بیته وه، یان گه ش بینیه که ی بوو بووه هوئی ئو بوچوونه ی...

راست ئه که ی، به لام هه مو میژوویه ک و سه رده می کیش هه ل و مه رچی خوی هه یه، بو مه سه له ی دلداریی، من شو رش و دلداریی پیکه وه ئه به ستمه وه... مه سه له که له لای من براوه ته وه، له وانه یه ئه وه ی که ئیستا برومان پیی هه یه جوړه دلداریه ک بیت! (فهره اد) به خه م ساردیه وه وه لامی دایه وه:

ته شی هه روایش بیت! ئه مه یس ئه گه ریته وه بو ئه وه ی که له کو مه لیکی هه ژار و دوا که و توو له دایک بووین، بوپه هینده دوور بین نه بووین. ته نانه ت زور جار بهر پیی خو مان نابیینین، بوپه کاره ساتی یه ک له دوا ی یه ک ده سته و یه خه مان ده بیت، ئی مه مانانیش ناتوانین چاویان لی بنووقینین و به بیریکی به ره لاییه وه بروانینه مه سه له که و کاره ساته کانی...

(سالار) له جیگا که ی راست بوه وه و، به کاوه خووه ده ستیکی درپژ کرد بو پاکه تی سه ر میزه بچکولانه که ی نیوان هه ردو و قه ره ویله که، جگه ره یه کی ده ره یناو نای به لیوه وه ی، دوا ی ده می تیرامان دایگرساند و هه ندیکیش له فکروه وه چوو، له پر هه لیدایی:

- دەسا بۆيە من وتۆ له منالايەوه بووين بە جەمك و، زۆر جار بەش لە خۆپايی لە يەك لالوت دەبين، لەبەر هەندى ناتەبايى فيكرى..

- بەلى .. بەلى .. بەلام لەوانەيە تۆ لە جى بەجى كردنى بيروباوهرى خوتدا راستگوتى..

ديسان پالى لى دايەوه ولەگەل دوکەلى جگەرەكەيدا كەوتە گەمەيەكى بېھودەوه، لە پاشان چاوى بزىە ميچە لە دوکەل زەرد هەلگەراو، لەبەر تەرەشوع وینەى شۆهەكارى سەيرى لە سەر نەخشابوو، وەك بلی وینەگرى ئەو ژوورەيە و رووداوه يەك لە دوواى يەكەكانى لە سەر كەفمالي ميچەكە تۆمار كردهوه، لەگەل گۆرانى تيشكى ژوورەكەدا يەك يەك ئەو وینانە دەشۆرنەوه..

سالار وتى چۆن؟ تى ناگەم؟

- منيش لە سەرەتاوه وەكو تۆ بۆ مەسەلەكە دەچوم، يان ئەتوانم بلييم ئىستا هەندى شت هەن ريگام لى ئەگرن، تۆ ئەتەوى لە ريگاي تونده تيزيەوه، واتا لە ريگەي چەكەوه بيرەباوهرت جى بە جى بكەيت، منيش لە ريگاي نووسين و بلاوكردنەوهى رۆشنبيريەوه، چونكى رۆشنبيري دەروونى مروفي كورد لە هەموو خلت و خەوش و بيروباوهرى خيلەكى پاك دەكاتەوه.. من ناليم ئەوه تاكە ريگاچارەيە..!!

(سالار) بە پيکەنينەوه قسەكەى پى برى :

- چى يە؟ خوناتەوييت وەكو (ماوتسى تونگ) شورشى رۆشنبيري راگەيەنيت، ئەو شورشەي كە سەدان بيرمەند و رووناكبيري گەورە وزانا بوونە قوربانى؟

- بەدوورى مەزانە .. چونكى ميللەتەكەمان چەندان قوناغ لە شارستانىەتى مروفايەتيەوه دواكەوتوو و زۆریش پيويستى بە شورشىكى وايە.. هەرچەندى ئەمە بۆ تاكە كەسيك زەحمەتە، ئەمەيش خەوينيکە، بۆيە دەلييم تا ئەم قوناغە تۆ لە سەر راستى وچەكيش دوا نەعلت و دوا چارەيە.. دەتوانين بليين (ماركس) و (لينين) و (ماوتسى تونگ) پيغەمبەر ئاسا بوون، بەلام هەموو پيغەمبەريك هەلەى خوى هەبوو، لەو بروايەشدا نيم تازە مروفايەتى پيويستى بە پيغەمبەرانى لە شۆهەى عيسا و مووسا و محەمەد هەبيت، ئەوه قوناغيك بوو بە سەرچوو.

- ئەى گيفاراش..؟

- گيفارا برواي بە چەك هەبوو، هەستى دەكرد بە شۆهەى سياسى و ريگاي مەسيحانە ناتوانريت ميللەتان رزگار بكرىت، يەكەم كەس بوو خاوەن پلە پای و كورسى بوو شەقى لە هەمووى دا ولە گەل چەند گەريلايەك روويانكردە جەنگەلەكانى (پوليفيا)، ئەنجاميش مەسيح ئاسا شەهيد بوو، ئەويش هەرچەنى راست بوو، بەلام هەلەى خوى هەبوو.

- بەراى من بە شەرەفترين مروفي سەر زەويە تا ئىستاش، پيغەمبەريكى راستەقینە بوو سەرمایەدارەكان ناويان زباند، ئەوه تا كوميانياكانى دنيا لە سەر وینەكەى كەوتوو نەتە كى برکيەوه.. تۆ هەميشە شاعيرانە بۆ مەسەلەكان ئەچى، زەحمەتيشە پياوى شاعير ببيت بە سياسى وپەنجە بخاتە سەر پيتكەى تەفەنگ، بەلام لە بيرشت نەچييت (هوشى منە) و (نوگوستو نيتو) يش شاعير بوون وولاتەكەى خويان رزگار كرد..

- بەلام، نە (بودلير) و نە (رامبو) و نە (ئەليوت) و نە (ئەزرا پاوهند) و نە (عەبدوللا گوران) بوون..!

(سالار) دواى ئەوهى جگەرەكەى بە كەم تەرخەميەوه لە نيو تەپلەكى جگەرەكەدا بە رقهوه كوژاندەوه، ويستى بۆ رەواندەنەوهى ئەو رقه بە رەفتاريك هيوركاتەوه و دەستى بۆ راديو بچووكەكەى سەرەميزەكە برد وپالى ليدايەوه، راديوكەى لەسەر سنگى خوى دانا، هەرکە ميلەكەى باداو سووكە چركەيەكى ليوهات، قاقاي پيکەنينيك لە پريکا ژوورەكەى ئاوس كرد وکپ بوو، هەرکە ئاورى دايەوه تيگەيشت لە راديوکەوه بوو، ئەگينا فەرهادى تاوانبار دەكرد....